

Toimintakertomus 2014

Kannen kuvat:

Ravintola Lozzi, Jyväskylän normaalikoulu, Cygnaeus-lukio

Sisältö:

Melina Aarnikoivu, Seija Mannila, Riitta Pitkänen, Jouni Sojakka

Taitto ja kuvat:

Martti Minkkinen

SISÄLTÖ

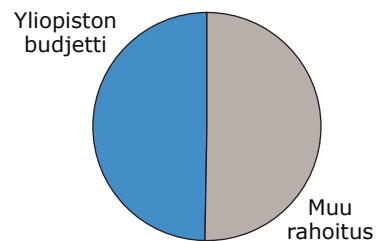
- 4 Toiminnan rahoitus
- 5 Toimintalukuja
- 6 Johtaja ja johtokunta
- 7 Tutkimuksen vahvuusalueet
- 8 Järjestettyjä seminaareja ja tapahtumia
- 10 Väitöksiä, nimityksiä ja tunnustuksia
- 11 Tutkimuslaitoksen uusia julkaisuja

TOIMINNAN RAHOITUS 2014

KOKONAISBUDJETTI 5,6 MILJ. EUROA

Yliopiston budjetti	2 803 900 €
Ulkopuolinen rahoitus	2 857 200 €

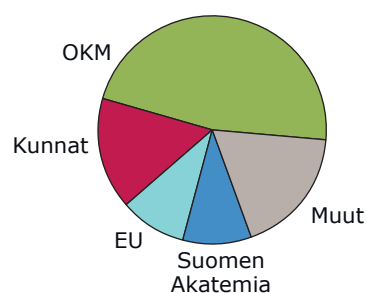
RAHOITUSLÄHTEET

Ulkopuolinen rahoitus:

Opetus- ja kulttuuriministeriö	1 337 900 €
Kunnat	448 000 €
Euroopan komissio	277 600 €
Suomen Akatemia	270 900 €
Muut	522 800 €

ULKOPUOLINEN RAHOITUS

TOIMINTALUKUJA

	2014	2013
1. Laitoksen kirjat ja sarjajulkaisut	10	8
2. Tutkijoiden julkaisut muualla	12	6
3. Julkaistut artikkelit		
• kansainväliset tieteelliset artikkelit	38	34
• kotimaiset tieteelliset artikkelit	20	25
• muut artikkelit	12	10
4. Pidetyt esitelmät		
• kansainvälisissä tieteellisissä kokouksissa	56	58
• kotimaisissa tilaisuuksissa	109	80
5. Asiantuntijatehtävät (jäsenyydet, lausunnot, ohjaukset jne.)	222	355

JOHTAJA JA JOHTOKUNTA

JOHTAJA

Professori **Jouni Välijärvi**

JOHTOKUNTA 1.1.2014 – 31.12.2017

- PUHEENJOHTAJA

Vararehtori, professori **Helena Rasku-Puttonen**, Jyväskylän yliopisto

- JÄSENET (varajäsenet)

Opetusneuvos **Armi Mikkola**, Opetus- ja kulttuuriministeriö
(Ylijohtaja Petri Pohjonen, Opetushallitus)

Opettajankoulutuslaitoksen johtaja **Tiina Silander**, Jyväskylän yliopisto
(Dekaani Marja-Leena Laakso, Jyväskylän yliopisto)

Professori **Timo Ahonen**, Jyväskylän yliopisto
(Professori Jari-Erik Nurmi, Jyväskylän yliopisto)

Rehtori **Ari Pokka**, Cygnaeus-lukio
(Rehtori Seija Nykänen, Vaajakosken koulu)

Yliopistotutkija **Raija Hämäläinen**, Koulutuksen tutkimuslaitos
(Yliopistotutkija David Hoffman, Koulutuksen tutkimuslaitos)

Suunnittelija **Jaana Kettunen**, Koulutuksen tutkimuslaitos
(Suunnittelija Eija Puhakka, Koulutuksen tutkimuslaitos)

Johtokunnan esittelijä: johtaja **Jouni Välijärvi**

Johtokunnan sihteeri: sihteeri **Susanna Routti**

TUTKIMUKSEN VAHVUUSALUEET

Oppimisen, opetuksen ja ohjauksen prosessit

Johtajat: professori Päivi Tynjälä,
Oppiminen ja opettajuus muutoksessa -tutkimusryhmä, ja
professori Marja-Leena Stenström,
Oppiminen, koulutus ja työelämä -tutkimusryhmä

Ihmislähtöinen tieto- ja viestintäteknikka oppimis- ja työympäristöissä

Johtaja: professori Päivi Häkkinen

Oppimistulosten, opetuskuulttuurien ja koulutusjärjestelmien arviointi ja vertailu

Johtajat: professori Jouni Välijärvi, professori Pekka Kupari
ja yliopistotutkija Jouni Vettenranta

Koulutus ja yhteiskunnan muutos

Johtaja: professori Jussi Välimaa

Tutkimuksen vahvuusalueiden lisäksi laitoksen vahvuutena on
metodologinen tutkimus ja tutkimusviestintä.

JÄRJESTETTYJÄ SEMINAAREJA JA TAPAHTUMIA

PAEDEIA-symposiumit 4.6.2014 ja 19.11.2014

Kolmannessa kansallisessa Paedeia-symposiumissa teemana oli ”opettajankoulutuksesta oikeisiin töihin” ja siinä keskusteltiin opettajaksi opiskelemisesta ja työelämään siirtymisestä. Helsingissä järjestetyssä tapahtumassa kuultiin muun muassa, miten opettajia tuetaan Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa. Lisäksi asiantuntijat kiteyttivät näkemyksiään naulaamalla teesejä oveen. Osallistujia tilaisuudessa oli noin 80, pääasiassa päättäjiä, tutkijoita, opettajankouluttajia, opetusalan opiskelijoita sekä eri järjestöjen edustajia. Kasvatustieteen päivien esiseminaarina järjestetyn neljännen Paedeia-symposiumin aiheena oli ”siirtymä opettajankoulutuksesta työelämään”. Oulussa järjestettyyn tilaisuuteen osallistui reilu 30 henkilöä, jotka olivat lähinnä kasvatustieteen tutkijoita sekä alan tutkimuksesta kiinnostuneita. Molemmat symposiumit järjesti Osaava Verme -hanke, jota Koulutuksen tutkimuslaitos koordinoi.

Korkeakoulututkimuksen XII kansallinen symposium 19.–20.8.2014

Symposiumin teemana oli ”Eriarvoistuva korkeakoulutus”. Suomalaista korkeakoulutusta on viimeisen vuosikymmen aikana uudistettu merkittävästi. Ensin yliopistoja kehitettiin rakenteellisesti, ja nyt vuorossa ovat ammattikorkeakoulut. Yhtenä huolena näissä uudistuksissa on ollut se, mureneeko tasa-arvoisuuteen perustuva korkeakoulujärjestelmämme. Muun muassa tämä ja muita eriarvoistumista koskevia kysymyksiä käsiteltiin paneelikeskustelussa, yli 40 tieteellisessä esityksessä sekä neljässä teemaryhmässä. Symposiumin järjestivät Koulutuksen tutkimuslaitos sekä Korkeakoulututkimuksen seura ry. opetus- ja kulttuuriministeriön tuella. Tapahtuma keräsi 110 asiantuntijaa Jyväskylään, pääasiassa tutkijoita, opiskelijoita ja päättäjiä.

Symposiumin yhteydessä järjestettiin myös korkeakoulututkimuksen kesäkoulu tohtorikoulutettaville 21.–22.8.2014. Osallistujia oli noin 20.

Lisäksi laitoksen toimintaa on esitelty muun muassa seuraavissa tilaisuuksissa:

- Educa-messut 24.–25.1.2014, Helsinki
- Pohjois-Suomen opettajainpäivät 31.1.–1.2.2014, Oulu
- Pelastetaan koulutus! -tapahtuma 9.4.2014, Helsinki
- Interaktiivinen tekniikka koulutuksessa -kongressi 9.–11.4.2014, Hämeenlinna
- Peda-forum päivät 27.–28.5.2014, Lappeenranta
- AMK- ja ammatillisen koulutuksen tutkimuspäivät 6.–7.11.2014, Jyväskylä
- Kasvatustieteen päivät 20.–21.11.2014, Oulu
- Road show: Tulevaisuuden oppimisen tilat 25.11.2014, Jyväskylä

VÄITÖKSIÄ, NIMITYKSIÄ JA TUNNUSTUKSIA

Väitöksiä

YTM **Maarit Virolaisen** kasvatustieteen väitöskirja "Toward Connectivity: Internships of Finnish Universities of Applied Sciences" tarkastettiin 8.2.2014 Jyväskylän yliopistossa. Vastaväittäjänä toimi professori Karen Evans Lontoon yliopistosta ja kustoksena professori Anneli Eteläpelto Jyväskylän yliopistosta.

FM **Kaisa Leinon** soveltavan kielitieteen väitöskirja "The relationship between ICT use and reading literacy: focus on 15-year-old Finnish students in PISA studies" tarkastustettiin 11.10.2014 Jyväskylän yliopiston humanistisessa tiedekunnassa. Vastaväittäjänä toimi professori Reijo Kupiainen Tampereen yliopistosta ja kustoksena professori Minna-Riitta Luukka Jyväskylän yliopistosta.

KL **Kimmo Oksasen** kasvatustieteen väitöskirja "Serious Game Design: Supporting Collaborative Learning and Investigating Learners' Experiences" tarkastettiin 25.10.2014 Jyväskylän yliopistossa. Vastaväittäjänä toimi erikoistutkija, dosentti Timo Lainema Turun yliopistosta ja kustoksena professori Helena Rasku-Puttonen Jyväskylän yliopistosta.

Nimityksiä ja tunnustuksia

- KT Heidi Harju-Luukkainen valittiin huhtikuussa Hem och Skola -yhdistyksen puheenjohtajaksi kaudelle 2014–2016.
- Toukokuussa järjestetyillä Peda-Forum-päivillä Anne Virtanen vastaanotti kunniakirjan Yliopistopedagogiikka-lehden vuoden artikkelista: Anne Virtanen & Päivi Tynjälä: "Kohti työelämätaitoja kehittävää yliopistopedagogiikkaa – opiskelijoiden näkökulma".
- Jussi Välimaa valittiin marraskuussa Consortium of Higher Education Researchers (CHER) -järjestön puheenjohtajaksi. CHER on tärkein eurooppalainen korkeakoulututkijoiden yhdistys.

TUTKIMUSLAITOKSEN UUSIA JULKAISUJA

KIRJAT

PEDAGOGINEN ASiantuntijuus Liikkeessä ja Muutoksessa – Huomisen Haasteita

Hannu Jokinen, Matti Taajamo, Jouni Välijärvi (toim.)

PISA 2012: RESULTATNIVÅN I DE ÅLÄNDSKA SKOLORNA

Heidi Harju-Luukkainen, Kari Nissinen, Sofia Stolt, Jouni Vetterranta

ASSOCIATIONS BETWEEN AGE AND COGNITIVE FOUNDATION SKILLS IN THE NORDIC COUNTRIES

A closer look at the data

Antero Malin (ed.)

PISA 2012: RESULTATNIVÅN I DE SVENSKSPRÅKIGA SKOLORNA I FINLAND

Heidi Harju-Luukkainen, Kari Nissinen, Sofia Stolt, Jouni Vetterranta

AVAIMET OSAAMISEEN JA TULEVAISUUTEEN

Selvitys maahanmuuttajataustaisten nuorten osaamisesta ja siihen liittyvistä taustatekijöistä PISA 2012 -tutkimuksessa

Heidi Harju-Luukkainen, Kari Nissinen, Sari Sulkunen, Minna Suni,
Jouni Vetterranta.

PILVILINNOJA JA PALOMUUREJA – TULEVAISUUDEN OPPIMISEN JA TYÖNTEON TILAT

Päivi Häkkinen, Jarmo Viteli (toim.)

SARJAJULKAISUT

**SERIOUS GAME DESIGN: SUPPORTING COLLABORATIVE LEARNING
AND INVESTIGATING LEARNERS' EXPERIENCES**

Kimmo Oksanen

**THE RELATIONSHIP BETWEEN ICT USE AND READING LITERACY
Focus on 15-year-old Finnish students in PISA studies**

Kaisa Leino

**CHALLENGES OF INTERCULTURAL VOCATIONAL
EDUCATION AND TRAINING: DEVELOPING A STRAND MODEL
IN THE CHANGE LABORATORY**

Marianne Teräs, Johanna Lasonen, Maria Nuottokari

**TOWARD CONNECTIVITY: INTERNSHIPS OF
FINNISH UNIVERSITIES OF APPLIED SCIENCES**

Maarit Virolainen

Lisäksi Koulutuksen tutkimuslaitos julkaisee Kasvatus- ja Yliopistopedagogiikka -lehtiä sekä Suomen kasvatustieteellisen seuran julkaisusarjaa yhteistyössä kumppaniensa kanssa.

